

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 02 Haziran 2016
Sayı: 9261

6244

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 01.06.2016

Av. Mevlüt Duda

Hatay Milletvekili

Yüksek Yargı organları başkanlarının son dönemde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın gezilerine katılmaları ve konuşmalarını alkışlamaları; yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü açısından büyük tartışmalara neden olmuştur. Konunun kamuoyu gündeminde yarattığı rahatsızlığın sorulması üzerine Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Numan Kurtulmuş tarafından "Türkiye Cumhuriyeti'nde yargı kurum ve kuruluşları da nihayetinde son olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en üst makamı olan Cumhurbaşkanlığı makamına bağlıdır. Kaldı ki herhangi bir şekilde Cumhurbaşkanı çağırıldığı zaman bir toplantıya katılırlar, Cumhurbaşkanı onların toplantılarına katılır, başkanlık edebilir. Hiçbir şekilde yadırganacak bir husus değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı, bütün yargı kurumlarının, diğer bütün yargı, diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının hepsinin başında, onları gözeten, onların faaliyetlerini bir şekilde kontrol eden, onların faaliyetlerinin içinde bulunan biridir. Devletin en üst makamıdır" açıklaması yapılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Anayasamızda, yasama, yürütme ve yargı bağımsızlığı güvenceye alınmıştır. Bu çerçevede Anayasa'nın Başlangıç Metni'nin 4. Paragrafında, "Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu" belirtilmiştir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere yargı, yürütmenin emrinde değildir.

Anayasa'ya aykırı bir şekilde yargının Cumhurbaşkanlığı makamına bağlı olduğunu belirten sözleriniz ne anlama gelmektedir?

- 2) Anayasa'nın 9. Maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır" ifadesi yer almaktadır. Sizin sözlerinizden Cumhurbaşkanı'nın yargı organlarının toplantılarına katılabileceği, başkanlık edebileceği, bir kamu kuruluşu olduğu ve onların faaliyetlerini kontrol edebileceği belirtilmektedir. Bu durumda; yargı organını, yürütmenin bir parçası olarak mı değerlendiriyorsunuz?
- 3) Anayasa'nın 138. Maddesinde "Mahkemelerin Bağımsızlığı" güvenceye alınarak, "Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, mevki veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz. Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz. Yasama ve yürütme organları ile idare; mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" denilmektedir.

Anayasa'nın bu açık hükmüne karşı yargının Cumhurbaşkanlığına bağlı olduğunu ifade ederek, Anayasa'yı ihlal ettiğinizin farkında mısınız?

- 4) Hükümetinizce hazırlanan yeni Anayasa taslağında yargıyı, getirmek istediğiniz Başkanlık Sistemi çerçevesinde Başkan'ın uhdesine mi almak istiyorsunuz?
- 5) "Güçler Ayrılığı" kuramını daha 17. Yüzyılda en hararetli biçimde savunan Montesquieu, siyasi iktidarın zorbalaşmaması için yasama, yürütme ve yargı yetkisinin ayrı organlara bölünmesini istemiştir. 21. Yüzyılda, güçler ayrılığı ilkesine karşı yeni bir model mi getirmeyi planlıyorsunuz?